

Hallituksen jäsenet:

Puheenjohtaja

Erkki Tiimo
Nassakkakuja 4 E 43
02230 ESPOO
09-8635882 tai 041-5069 950 tai erkki.tiimo@jippii.fi

Toinen puheenjohtaja ja
sihteeri

Anne-Maarit Pusa
Vääränkalliontie 12 a 3
36220 KANGASALA
03-3170593 tai 040-5574062 tai työ:0400-844553
anne-maarit.pusa2@luukku.com

Muut hallituksen jäsenet:

Jouni Aalto
Rantatie 518
27800 SÄKYLÄ
050-3605664

Leena Ojala
Lielahdentie 8
39820 KIHNIÖ
03-4484105 tai 050-3796002
tai leena.ojala@evl.fi

Jouko Mäkinen
Kuusistontie 587
21930 UUSIKARTANO
050-5901550

Jouni Pusa
Onnenpolku 1
13500 HÄMEENLINNA
041-5019624 tai 03-6183386

Teuvo Pusa
Kaukolantie 229
34450 JÄMINKIPOHJA
0500-611971
teuvo.pusa@surfeu.fi

Kyllikki Valkealahti
Kruunupääntie 4
37560 LEMPÄÄLÄ
03-3677955 tai 050-5720335
tai kyllikki.valkealahti@kolumbus.fi
(Kutsuttu Seppo Ruuskan tilalle)

Jäsenkirjuri ja
sukututkimus

Raimo Pusa
Koivuharjuntie 6
34600 RUOVESI
03-4762604 tai

raimo.pusa@netti.fi

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta.	3
Matkalaukku avasi oven menneisyyteen.	4
Ville Pusan perheen evakkomatkat.	13
Hallituksen kokous Leena Ojalalla	15
Pusan suvun jäljillä	16
Yleiskokous Säkylässä 29.7.2006. <i>Ilmoittaudu heti!</i>	17
Hallituksen kokous Lena Ojalalla	18
Tiedotuksia.	19

Kannessa kuva Matti Toivo Pusan henkilötodistuksesta.

Puheenjohtajan palsta

Pusan sukuseuran seuraava jäsenkokous pidetään Säkylässä LomaSäkylässä. Tervetuloa kaikki sukuun kuuluvat niin miniät, vävyt, lapset ja lastenlapset. Vanhat ja nuoret, naiset ja miehet. Tulkaa LomaSäkyllään päättämään sukuseuran tulevista asioista. Ja ennen kaikkea tutustumaan sukuun!

Nykyinen hallitus nuortui kaksi vuotta sitten, on meitä kauan mukana olleitakin, nyt olisi aika minunkin vetäytyä sivuun eläkepäiville. Olen toistakymmentä vuotta toiminut puheenjohtajana, hoitaen annetut tehtävät niin hyvin kuin olen osannut, olenko ollut riittävän aktiivinen ja terävä tekemään. Minulla on ollut hyvät apulaiset – siis hallitus. Olemme keskenämme jakaneet tehtävät mahdollisuuksien mukaan. Suurkiitos teille!

Karjalankieli eli murre, sitä meidän tulee vaalia, joskin se tuntuu olevan hankala – melkein mahdotonta. Murteellisia sanoja vielä osaa ja muistaa, tuleeko käytettyäkin? Mutta miten omat lapset ja lastenlapset sen taitavat ja osaavat? Karjalan murretta puhutaan nyky Suomessa Kymenlaaksossa ja Pohjois-Karjalassa. Ei ole sama kuin se aito Kannaksen murre, jota me kaukolalaiset olemme oppineet, jota Mummo ja Pappa ovat haastaneet.

Muutama päivä sitten oli Helsingin Sanomissa artikkeli nykymurteista ja rajoista itä- ja länsisuomalaiset, keskisuomalainen, pohjanmaan ja lappalaisten saamenkieli. Murrekielet sekaantuvat toisiinsa – tulee sik-sak-kieli. Valitettavasti.

Siksi meidän tulee vaalia Kannaksen murrekieli keskuudessamme. **SE OLISI MIELESTÄNI ARVOKAS.**

Espoo

Puheenjohtaja Erkki Tiimo,

Matkalaukku avasi oven menneisyyteen

Olimme siskoni kanssa kuulleet isäni (Ilmari Toivo Pusa s.03.08.1928) kertomuksia hänen, isänsä ja äitinsä elämän vaiheista Näitä kertomuksia oli verhonnut syvä läheisten menettäminen ja omista rakkaista synnyinseuduista luopuminen sodan päätyttyä ja jälleenrakentaminen ja juurtuminen uudelle kotiseudulle, Ruovedelle Mustajärvenkylään. Jonne myös nämä kaksi matkalaukkuja matkasivat Selma ja Ilmari Pusan kanssa.

Olimme päättäneet Siskoni (Kyllikki Valkealahden) kanssa viettää ns. Pusan sukuseura viikonlopun. 04.02.2006 olimme Raimo Pusan luona, kävimme jäsenrekisteriä läpi ja hahmottelimme sukukirjamme sisältöä. Päivä oli todella mielenkiintoinen ja viritti meidät tunnelmaan. Halusimme tehdä jotain todella mielenkiintoista ja jännittävää. Vaikka olihan seuraavanakin päivänä kiinnostava sukuseuran hallituksen kokous.

Tiesimme, että kotitalomme vinnillä olivat nuo kaksi matkalaukkuja, joiden tiesimme sisältävän isällemme ja mummollemme tärkeitä papereita. Isämme oli syksyllä 2001 viimeisinä töinään siirtänyt matkalaukkujen paikkaa. Ihan kuin hän olisi halunnut varmistaa, että me löytäisimme ne. Oliko hän kenties ajatellut, että olimme unohtaneet ne. Näin ei kuitenkaan ollut, koska ne olivat herättäneet minussa jo pienenä mielenkiintoa, mutta myös pelkoa ja tunnetta että ne ovat jotain todella pyhää. Joten en minäkään ollut uskaltanut niitä sorkkia ja kokeilla että kuinka ne aukeaisivat.

Mutta sitten tänä kylmänä pakkaslauantaina 04.02.2006, kun ajelimme Raimolta Mustajärvelle totesimme siskoni kanssa yhteen ääneen, että tänään on se päivä kun haemme nuo kaksi matkalaukkuja ja avaamme ne. Olimme Mustajärvellä noin klo 17.00 aikoihin ja seuraava havainto minulla on noin klo 0.30. *Olimme sukeltaneet niin sanotusti menneisyyteen.*

Matkalaukkuihin oli taltioitu *kaikki tärkeät kauppakirjat*, Matti Toivo Pusan (syntynyt 03.05.1906) Selma Pusalle (os. Korte) kirjoittamat nuoruuden aikaiset *rakkauskirjeet, koskettavat ja liikuttavat kirjeet rintamalta*, heille myönnetyt *ansiomerkit, työluvut, koulutodistukset* ym.

Oli käsittämätöntä miten nuo matkalaukut olivat voineet niellä ne kaikki ilot ja surut, joita isovanhempani ja isäni olivat saaneet kokea. Matkalaukku välitti myös hyvin Selman ja Ilmarin läheistä suhdetta Ida Pusaan ja hänen lapsiinsa Meeriin ja Maireen. Selma oli myös vastannut appivanhempiensä Juho ja Katri Pusan elämänvaiheista.

Minä keskityin lukemaan kirjeitä ja Siskoni taas tutki vanhoja sukumme kauppakirjoja, joita oli sievoinen tukku.

En tiedä, koska mummoni ja pappani olivat alkaneet seurustella, mutta ensimmäinen kirje on päivätty Raivolassa 21.09.1926

Kirje kuului näin:

"Kyrää päivää täältä Raivolasta. Kuinkas siellä Linnamaalla se aika menee, vai meneekös niin kuin ennenkin. Kyllähän se aika menee minullakin...

Siellä oivuilisää paremmin kuin täällä. Kyllähän täytyy tämä ruoden aika menettää täälläkin vaikka välistä olisi kuinka ikävä. Mutta eihän sille mitä sillä täytyyhän sen joka miehen olla omasta osastaan täällä. Kyllähän se siellä aina aika menee...

Älä sinä tykkää huonoa tästä kirjeestä sillä kyllähän sinulla on tietysti paljon parempia kuin minä.

Mutta tässä ajan huriksi kirjoitin. Kyrästä vain tällä kertaa ei muuta kuin haukkaa syköyä ja loppukesää.

Toivoo pyöräpoika

Jää otollamaan vastausla

Muista

Kun kevät koittaa ja ruusut puhkeaa
se syltämeni voittaa sinua muistamaan"

Osoite on oppilas Pusa

Raivola K ja AK

Alkuun kirjeet olivat käsikirjoitettuja, mutta jo vuonna 1927 pappani oli kirjoittanut kirjeet kirjoituskoneella. Elämä jatkuu Selma ja Matti avioituvat 09.11.1927. Ilmari syntyy 03.08.1928.

Elettiin voimakasta kasvun aikaa. *Kirjanpito kertoo* ostoista, myynnistä ja saavutetusta voitosta. Lisäksi löytyivät kaikki *verotositteet* aina vuoteen 1939 saakka. *Oli ostettu ja myyty kaikkea, mikä liikkui 2 tai 4 jalalla*. Oma sonni, nimeltään Erkki oli ollut oikein kunnon siitossoppi. Mustakantisen kirjan kirjanpito kertoi sen, että Erkkiä oli käytetty koko kylän lehmien tarpeiden tyydytykseen. *Erkin taksa oli tuona aikana 10 markkaa*.

Elämä muuttui sodan alettua

Sota-ajan kirjeet olivat liikuttavaa luettavaa. Tässä otteita kirjeestä, joka oli päivätty 4 päivää myöhemmin, kun Matin veli Juhan Pusa oli kaatunut sodassa 20.01.1940.

Päivätty Rintamalla 24.01.1940
Kirje kuului näin:

"Tervehdys sinne kotia täältä. Minä olen terveen ja hyvässä kunnossa. Minulla on sanottavana surusanoma sillä veli Juho kaatui 20. tätä kuuta. Onhan se surusanoma minulle ja tietenkin Idalle ja meille kaikille sukulaisille.

Käyhän sanomassa Idalle se surusanoma. Minäkin pääsen lomalle sinä aikana kun hänet haudataan jos olen terveenä. Kyllä hänet haudataan parin viikon sisällä.

Kyllä Idalle se ilmoitetaan virallisesti. Juhon ei tarvinnut kärsiä sillä hän nukkui kuin uneen. Minä olin hänen vierellensä, minulle ei tullut mitään.

Kaukolaisia kaatui samassa paikassa viisi Arvi Repo, Jauno Turunen, Juho Korte, Antti Erikäinen ja veli Juho.

Kyllä tämä on surusanoma Kaukolalaisille. Eihän sitä tiedä että koska ja kenen kohdalle se milloinkin tulee.

Koittelle antaa jotain tietoa kun hänet haudataan, että minäkin pääsen lomalla käymään.

Jos tekin olette vielä kotona niin käykööt ottamassa ruumiin. Sen pitäisi olla minun mieleni mukaan Räisälässä.

Koittakoon Ida ottaa selvää, kyllähän sieltä ilmoitetaan.

Minun omasta kohtalostani en osaa sanoa mitään, nyt ollaan hyvässä kunnossa kun jumala antaa siunausta minunkin kohdaltani.

Käyköön vaikka Erik setä ottamassa tai hommatkoon sen ruumiin pois sieltä. Ilmoita sinä minulle niin pikaisesti kuin saat hänet hautaamisestaan selvän. Kyllä kai minä pääsen käymään kotona. Terveisiä kaikille Matti Pusa.

Eihän veli Juho ole paljoa muuttunut sillä hän on entisen näköinen. Kuka menee ottamaan ruumiista pois."

Matti pääsi lomalle hautaamaan veljensä ja tämä jäi hänen viimeiseksi hetkeeseen läheistensä kanssa.

Erillinen Pataljoona 6

Matti Toivo Pusa taisteli ErP 6:ssa, joka on kuuluisa eritoten joulupyhien 1939 taisteluista Sakkolan Keljassa ja helmikuussa 1940 Kirvesmäessä. Keljassa pataljoonan miehet pakottivat ase- ja miesmäärältään ylivoimaisen vihollisen perääntymään Suvannon rannoilta. Keljan torjuntavoitolla sanotaan olleen ratkaiseva merkitys Taipaleen rintamalle ja koko talvisodan kulkuun. Erillinen Pataljoona 6:een kuuluneita on vielä elossa ainakin Lempäälässä seuraavat henkilöt: Viljo Mannikainen, Yrjö Raaska, Väinö Poutanen, Mikko Puputti ja Niilo Paavilainen. Keljan taisteluiden muistopäivää vietetään joulukuun 27. päivänä. Pusan sukuun kuuluvista tässä pataljoonassa taistelivat mm. pappamme ja veljensä Juho Pusa.

Seuraavaksi Selma Pusa sai kenttäpostia...

Ruusu Selma Pusa,

Kuusela

Kaisen armon Jumala ant-
taakseen Teidän tuotua armollisen län-
näolmen voimaa!

Tätä Ilmannon lännäolon
tuotua voimaa toivotan Teille qui-
koiviti, sillä olettehan saanut ko-
kea postaan isän puolisonne Matti
Teivo Pusan kaatimissa helmikuun
11 p:nä 1940.

Näin olette Te joutuneet
jatkamaan yksin päivänne matkaa,
vaikka puolison antamaa iskemillisiä
tä tukea. Ette kiittäneet ole yksin,
sillä Roomalais sanos: "Ole luja ja rohkea,
älä pelkää, äläkä peräydy, sillä Ilm-
on Jumala on oleva sinun kanssasi,
Ilm on jätä sinua jiltä hyökkää si-

nissa."

Puolisonne puunnis - mielili
läytyy - lähetetään jänne kotisura-
kuntaan, ja paikallinen Ak-iskunta
ottaa kantamasta yhteyden Teiden.
Maailallinen jönnistö toimittaan ai-
koonan Teissa.

"Kunpa jaksaisitte täältä muu-
teen mausta kokeilla ketsuunne sii-
hen aikaan, josta pyhä kirja sanoo:
"Ja Jumalan on pyyhkivä pois kaikki
kyyneliset heidän silmistään, eikä
kuolemasta ole enää oleva, eikä muu-
ketta eikä parana eikä kipua, sillä
kaikki pötitinen on mennyt."

Ilema alkoon Teiden ja ko-
tinne kanssa!

Hyd. terventien

Vainio Vapalatti
pastori

Os. En. P 6

Kpk. 6

IN MEMORIAM.

Muisto sankareista, jotka antain,
taiston alttarille kaiken kantain.
Seisten horjumatta kuolontielle.
Teitä muisteleemme murheniellä.
Taru taisteluiden, voittoin tuoma,
maahan teräksen ja hurmaan juoma.

Kertoin soturista, jonka kuulin,
kalman kelaan kun kuiskas huulin:
"Muista aseveikko, maatas puolla,
paremp' orjuutta on vaikka kuolla,
verta vuotakoon nyt miehen rinta
tämä vapauden on pieni hinta.
Tahto taistella ja toivo voittoa,
viime veripisaramme koittaa.

Heimo Karjalan sä haavoin syvin,
Hidit, veljet katsein kyyneltyvin,
meata rakastain ja tätä kansaa,
koskaan säikkymättä mitään ansaa,
unin unelmoiden haaveherkin
nän silmissänne kyynelaerkin.
Suomi, isänmaa sä etän huku,
vaikka kaatuisikin Suomen suku".

Nukkui rauhallisne sankartielle,
kaunis sydämessään toive, mielle.
Teitä kaipaaime nyt rauhentyössä.
- Soittoa sielunkellot varjoin yössä.

Julkaistu "Helsingin Sanomissa" 25/5-46

Ilmarl Kareinen.

Matkalaukuista paljastuivat mummomme saamat ansiomerkit ja kunniakirjat, joista oli vaiettu. Niistä ei oltu koskaan puhuttu, eikä niitä oltu esitelty. Olihan niiden hinta korvaamaton, ihmishenki ja menetetty yhteinen tulevaisuus oman aviopuolison kanssa.

Matkalaukuissa on niin paljon tarinaa, että se vaatii varmasti yhden kokonaisen viikon, jotta ehtii tutustua kaikkeen ja sisäistää kaikki asiat tapahtumajärjestyksessä.

Näillä sanoilla haluan ja toivon että muutkin nuoremman polven Pusalaiset kiinnostuisivat omasta suvustaan ja isovanhempiensa vaiheista. Meillä kaikilla on omat kiireemme, mutta laittamalla asioita arvojärjestykseen voi joskus huomata löytävänsä jotain todella kallisarvoista. Arvokkaampaa mitä työllä ansaitsemallamme rahalla voi ostaa.

Sodan 1939-1940 muistomitali miekoilla ja soljilla.

Selma Pusan 4. luokan vapaudenristi miekkojen kera mustassa nauhassa.

Kangasalla 16.04.2006
Anne-Maarit Pusa

"Operaatioissa" mukana olleena suosittelen kaikille niille nuoremmille Pusalaisille, jotka eivät ole omakohtaisesti olleet elämässä vastaavia aikoja ja kohtaloita: *"Haastatelkaa vanhempaan polveen kuuluvia lähisukulaisianne ja tutustukaa vastaavanlaiseen "kulttuuri-historialliseen aineistoon" ennen kuin se on liian myöhäistä."* Jokaiselta varmaan löytyy jotain. . . samaakin kuin mitä me löysimme. Näiden matkalaukkujen kätkemien tietojen avulla sain nidottua isovanhempieni ja muiden lähisukulaisten elämän yhteen niiden kertomusten kanssa, jotka lähinnä Selmamummo kertoi minulle ajoista Kaukolassa ja evakossa ollessa, kun olin vielä lapsi. Lisäksi Kaukolaan tehdyillä matkoilla olen pystynyt jälkeempään liittämään kertomukset ja ennen sotia tapahtuneet asiat ja tapahtumat aitoon ja oikeaan paikkaan. Hiijenmäki, Kopranharju, Räkköläisen kauppa, Säläjä, Kosenhauta, Kauralampi, Liinamaan koulu, Kaukolan kirkko, Lavajärvi, Ala-Kaukola, Hypolampi, Hiitola, Viipurin tori ja pyöreä torni, Kaarlahti, Ala-Kaukolan koulu . . . ovat tulleet konkreettisiksi.

Kyllikki Valkealahti

Ville Pusan perheen evakkomatkat

Talvisota

Asuttiin Käkisalmen Porkanniemessä, kun 5.12.1939 alkoi evakuointi, määränpäänä Ylistaro. Kokoonnuttiin Käkisalmen uudelle koululle, sieltä oli kuljetus kasarmin ratapihalle. Evästä ja vaatetta sai ottaa mukaan vain kahdeksi viikoksi, sillä kaikki luulivat, että pian palataan. Perheen isä, joka oli jo yli neljänkymmenen ja vanhin poika Onni, jäivät Käkisalmeen. Evakkoon lähtivät: äiti Aino, sekä lapset 12 v. Kerttu, 10 v. Pentti sekä 1 ½ v. Sirkka. Matkaa tehtiin härkävaunussa, jossa lavereita oli kahdessa kerroksessa. Vaunussa ei ollut ikkunoita ja vain yksi pieni lyhty oli valaisimena. Äiti vei meidät ylälaverille. Pakkanen oli ulkona kova. Yöksi Aino kääri Sirkkan oman takkinsa sisään, rintansa päälle. Aamulla Aino heräsi ja huomasi takkinsa jäätyneen seinään kiinni. Kun siitä riuhtaisi jäi kaulus seinään. Matkaa tehtiin 2,5 vuorokautta. Vaunun nurkassa oli olkia "pissapaikkana". Kertulla ja Pentillä oli suuria vaikeuksia käyttää sitä, eikä se onnistunutkaan ennen kuin juna pysähtyi parin vuorokauden kuluttua, kun junan ovet avattiin. Virtsan haju oli valtava.

Ylistaron asemalta meidät kuljetettiin avonaisen kuorma-auton lavalla Kainaston koululle. Koululta perhe sijoitettiin Rantahaapalan taloon. Talossa asui leskiemäntä ja tytär, emännän sairas veli, sairas äiti sekä emännän sisko. Talon karjassa puhkesi suu- ja sorkkatauti. Koko talo joutui karanteeniin ja taloon johtavalle tielle laitettiin puomi. Minnekään ei saanut liikkua useaan viikkoon. Äiti Aino oli tervetullutta työvoimaa riuskana ja ahkerana naisena. Aino avusti navetassa tervaten eläinten sorkkia ja tehden kaikkea tarpeellista. Vastaanotto oli siis aluksi hyvä, mutta Kertun ja Pertin vilkkaus ja temperamentti muodostui talonväelle haitaksi. Ilmapiiri muuttui. Lapsia alettiin nimitellä "*Molotovin kakaroiksi*". Siitä äiti ei pitänyt.

Välirauha

Rauhan tultua isä Ville oli saanut töitä Forssasta veturin lämmittäjänä. huhtikuussa nousimme junaan Tenkulan pysäkiltä. Muutettiin Forssaan 1940 Ojalan-mäkeen Heleniuksen taloon. Ja uusi muutto Kalliomäki, 11 linja, 14 talo. Siellä saimme kuulla huhun, että takaisin Käkisalmeen pääsee vain seurakunnan jäsenet. Ainolle tuli kova kiire liittyä kirkkoon ja järjestää Sirkka kastettavaksi. Jatkosota alkoi 1941, oltiin vielä Forssassa.

Forssassa meillä oli talollisten lupa kerätä puinnin jälkeen pudonneet tähkät pellolta. Se oli Kertun ja Pentin työtä. Ensin Aino kuivatti tähkät, sitten sormien välissä irrotettiin jyvät ja akanat. Akanat puhallettiin pois. Naapurista Aino lainasi kahvimyllyn, jolla jauhoi jyvät. Näin oli taas perheellä puuroa. Ruoka oli kortilla ja sokerikupongeilla Aino vaihtoi talollisilta perunoita. Perunankuoret kuivattiin ja

säästettiin säkkiin. Ne otettiin mukaan, kun lähdettiin takaisin Karjalaan. Olivat sialle ruuaksi, jos onnistuisi saamaan porsaan. Kesällä 1942 mentiin takaisin Käkisalmeen.

Jatkosota

Jatkosota alkoi 1941, me menimme Käkisalmeen 1942. Lopullisesti sieltä lähdettiin 22.6.1944. Matkan määränpää oli Alavus. Lapset Kerttu, Pentti ja Sirkka tulivat keskenään, äiti Aino kuljetti jalan lehmää, Valoa. Onni oli vapaaehtoisena rintamalla, isä-Ville kulki rintaman mukana työvelvollisena.

Matkaa tehtiin kaksi viikkoa. Käkisalmen asemalta lähdettiin junalla, junasta noustiin pois Silvolassa, Savonlinnan lähellä. Asemalta siirrettiin pienimmät hevosella ja hyväkuntoisimmat kävelivät maalaistaloon, jossa oltiin pari päivää. Silvolassa meidät lastattiin proomuihin, joita hinaaja veti. Tultiin Varkauteen, missä pidettiin paussi matkanteossa. Yövyttiin kirkossa ja pappilassa. Syömässä käytiin seurantalolla. Päästiin käymään myös yleisessä saunassa. Niinpä taas junaan ja Alavuden asemalle. Sieltä oli kuljetus nuorisoseuratalolle kymmenen kilometrin päässä, josta paikalliset talolliset kävivät valikoimassa omansa. Valikointiin vaikutti arvio, kenestä saisi hyvän työntekijän. Likainen ja nälkäinen rääsyjoukko oli esillä. Meille sattui onni hymyilemään. pääsimme Liinamaan suureen ja hyvään taloon. Kun joskus myöhemmin muisteltiin isännän kanssa hyviä suhteita, kehaisi hän: *"Ittehän mä teirät valittin."*

Ville asui Vaasassa ja työskenteli Värtsilän konepajassa, asuen miesten asuntolassa Onnin kanssa. Vaasasta Onni löysi pian myös elämänkumppanin. Seuraavaksi äiti-Aino antoi Kertulle menolipun verran rahaa. Sillä pääsi Vaasaan. Aluksi oli lapsenliikkana, että sai katon pään päälle. Sitten pääsi puuvillatehtaalle töihin ja "Ellin boksiin" asumaan. Perhe eli hajallaan ja Aino alkoikin suunnitella Vaasaan muuttoa. Sirkkan kouluvuoden loputtua 1946 koko perhe asettui asumaan Vaasaan. Asuttiin vuokralla rivitalossa: Vaasa, Palosaari, Levoninkatu 32. Ville ja Aino sekä lapset Kerttu, Pentti ja Sirkka. Sopeutuminen oli pitkä ja vaikea prosessi, pohjalaisten elintavat erilaisia. Vähitellen kukin löysi paikkansa. Ville oli jo jonkin aikaa sairastanut, sydän reistaili, kunnes perhe koki jälleen muutoksen. Isä-Ville kuoli 5.12.1947.

Keväällä 1948 lähti Aino Heinolaan katsastamaan heille merkittyä tonttia. Se oli suurimmaksi osaksi suota. Nähtyään sen Aino itki. Miten tähän talon rakentaa. Niinpä kuitenkin tontti tuli hyväksytyksi ja työt alkoivat. Päättäväisenä Aino alkoi rakentaa uutta kotia. Lapset jäivät Vaasaan keskenään. Heinäkuussa he möivät perheen irtaimen huutokaupassa ja vaatekassi kainalossa lähtivät Heinolaan. Sirkalta oli varastettu huutokaupan aikana eteisestä melko uudet kengät, joten hän saapui Heinolaan paljain jaloin.

Alkoi uusi elämä. Evakkomatka oli päättynyt.

Ps. Näin perättäin tapahtumia kirjaten, tuntuu evakkomatkin vain jonkinlaiselta suoritukselta, mutta jos kaikkeen tähän lisäksi ne jokapäiväiset tunteet: surun, pelot, toiveet tai pettymykset, saisi kertomus inhimillisemmän näkökulman. Myös pienet arkiset tapahtumat, toisten ihmisten kohtaamiset, kanssaelämiset, kaikki elämään kuuluva, lisäksi kertomuksen pituutta, mutta saisi siitä todellisemman. Kaihot ja ikävät on tässä unohdettu, mutta mukana niitä kannamme, ehkäpä elämämme ajan. Ehkä vielä joskus kirjoitamme evakkomatkan kokemukset kaikkine pienine tärkeine vivahteineen.

Kuvassa ovat Ville ja Aino Pusa sekä lapset Onni, Pentti ja Kerttu. Kuva on otettu Rannassa ja takana oleva talo on Pajun-talo.

Kirjoittaja Sirkka-Liisa Korhonen

Rullantie 8 G

18130 Heinola

Kuvan ostokortti vuodelta 1948 on osoitettu Selma Pusan käyttöön.

Pusan suvun jäljillä

Sukumme jakautumista Kaukolassa voi lyhyesti tutkia useista eri sukunimi ryhmistä. Eniten jälkeläisiämme löytynee Olkinuoran ja Pessin sukutauluista. Kertoopa muistitieto, että Katri Yrjöntyttä s1833 olisi saanut sukunimekseen Pessi, pojan Matti s.1854 isän mukaan, mutta jostain syystä ei kuitenkaan mennyt naimisiin miehen kanssa. Sukunimissä esiintyy useampaan kertaan myös Iivonen, Kaija, Korte, Ohvo, Häkli, Ruuska ja Heikkonen. Jos jonkun vanhemmat ovat kertoneet näitä pidetyn edes kaukaisina sukulaisina, kertokaa minulle niistä yhteyksistä, niin tutkin lisää. Juuri nyt olen jäljittänyt Pietari Juhonpojan s1864 asunut Korteella, Reijola no:15 Kaukolassa ja veljensä Juho Juhonpojan s1866 asunut Kankaanmäessä kahta siskoa Katrina (Poskiparta) s.1869 ja Eeva (Hiltunen?) s.1871. *Missä heidän jälkeläisiään mahtaa asua?*

Haastattelija tulee, kirjanteossa loppukiri vaihe, ole valmistautunut!

Tässä olisi joitain asioita joita tulisi olla joka perheen kohdalta olla kirjattu muistiin.
 1. Asuinpaikat 1900-luvulta Karjalasta ja sitten täältä evakkotaipaleen alusta, 1950-luvulle asti.
 2. Työ ja koulunkäyntipaikkoja. 3. Evakkoreissu talvisota-aikaan. 4. Takaisin Karjalaan 1941-42. 5. Uusi lähtö 1944, sijoituspaikat ym. 6. Lopullinen sijoituspaikka ja uuden alkaminen. 7. Luettelo mielenkiintoisista asioista joita pitää kysyä laajemmin tältä henkilöltä. Ottakaa yhteyttä Raimo Pusa 050-5485371.

YLEISKOKOUS SÄKYLÄSSÄ 29.07.2006

Osoite: LOMASÄKYLÄ Ohikulkutie 275, 27800 SÄKYLÄ

OHJELMA

- Klo 12.00** Ruokailu
Broilerikiusaus
3 salaattia
Sämpylä, maito, kotikalja ja vesi
Kahvi ja porkkanapiiras
Aikuiset 8 €, lapset 6-12 v 4 € ja 0-5 v ilmaiseksi
Maksu perhekunnittain paikan päällä
- Klo 13.00** Yhteislaulua
Avauspuhe *Erkki Tiimo*
Jäsenkokous
Juhlapuhe Kaukolan pitäjöseuran puheenjohtaja *Matti Paavilainen*
Lasten laulua ja muuta ohjelmaa
Vapaata seurustelua, kahvitarjoilu, arpajaiset
Yhteislaulua
- Noin 16.30** Tilaisuus päättyy

Uusi hallitus kokoontuu tilaisuuden jälkeen järjestäytymiskokoukseen!

*Pusan sukuseuran viirejä ja sukuseurapaitoja myynnissä!
Karjala -lehden näytenumeroita
Valokuvakansiot tutustumista varten
Sukuseuran vanhoja tiedotuslehtiä ym.*

Sitovat ilmoittautumiset osallistumisesta tulee tehdä 31.5.2006 mennessä, sillä LomaSäkylä tarvitsee tiedon osallistujien määrästä. Ilmoita kuinka monta aikuista ja minkä ikäisiä lapsia osallistuu. Ilmoita myös, jos sinulla on jokin ruoka-aineallergia.

Ilmoittautumiset seuraaville henkilöille 31.5.2006 mennessä:

Jouni Aalto puh. 0503605664 tai 028653252.
Leena Ojala puh. 03-4484105 tai 050-3796002
Erkki Tiimo puh. 09-8635882 tai 040-7385907

Hallitus kokoontuu ennen yleiskokousta!

TARVITSETKO KULJETUKSEN SÄKYLÄÄN?

Jos ilmoittautuneita tulee riittävästi 31.05.2006 mennessä linja-auto kulkee seuraavasti:

Lähtö Kihniöstä	9.15
Ruovesi	10.00
Tampere Jäähalli	10.50
Säkylä	11.40
Paluukuljetus tilaisuuden päättyttyä.	

Ota heti yhteyttä Markit Koivukoski 0400-225465 tai Raimo Pusa 03-4762604 tai 050-5485371 ja varaa paikkasi. Hinta määräytyy osallistujien mukaan.

Hallituksen kokous Leena Ojalalla

Hallituksen kokous pidettiin 5.2.2006 Kihniöllä Leena Ojalalla. Paikalle oli kokoontunut runsaslukuisesti hallituksen jäseniä perheidensä kanssa. Emännän ja isännän lisäksi paikalla olivat Jouni Pusa lapsineen, Teuvo Pusa, Raimo Pusa, Anne-Maarit Pusa, Kyllikki Valkealahti, Auli Sirama ja Jouko Mäkinen.

Kokouksessa käsiteltiin sukuseuran tilinpäätös vuodelta 2005 sekä valmisteltiin talousarviota kesän yleiskokoukselle. Hallitus tutustui nykyiseen jäsenrekisteriin ja totesi sen edelleen sisältävän puutteita. Sovittiinkin, että Kyllikki päivittää ”vanhaa haaraa” ja Raimo ”uutta haaraa”. Käytiin myös keskustelua sukuseuran kirja-asiasta. Raimo, Kyllikki ja Anne-Maarit olivat alustaneet asiaa laatimalla hallituksen kommentoitavaksi suuntaa-antavan sisällysluettelon:

1. *Lyhyt johdanto*
2. *Sukuseuran perustaminen ja lyhyt historia*
3. *Martta Pusa*
4. *Elämäkerrat haaroittain*
5. *Knut Posse, Pusan suvun kulkeutuminen Suomeen ja Karjalaan, suvun liikkeitä Karjalassa.*
6. *Lyhyt Kaukolan historia ja kolme (3) Pusan sukuhaaraa*
 1. *Jöran Juhonpoika 1787*
 2. *Pietari Juhonpoika 1864 (Korte)*
 3. *Johan Pekanpoika 1824*
8. *Pusan perheiden kodit Kaukolassa ennen evakkoa, evakkopaikkakunnat ja asettuminen uusille asuinseuduille. Mahdolliset kuvat tai piirrookset Kaukolan kodista ja uudesta jälleenrakennetusta kodista.*
9. *Sukuseuran viirin synty ja muut tunnustukset*
10. *Katsaus sukuseuran toimintaan*

Lisäksi sovittiin perinne-esineiden digitaalisesta kuvaamisesta ja valokuvien skannaamisesta. Muina keskustelun aiheina oli uudelleen Karjalan Liitolle tilittävät jäsenmaksut tulevaisuudessa ja mitä ne merkitsevät sukuseuran taloudelle sekä heinäkuun 29. päivänä pidettävä yleiskokous. Sovittiin, että hallitus kokoontuu seuraavan kerran Jouni Aallolla Säkylässä.

Hallitus

Tiedotuksia

Seuraavaan **Jäsentiedotteeseen 2/2006** odotetaan edelleen **elämäkertakuvauksia** ainakin **Matti ja Varpu Pusasta**, eikä haittaa vaikka tulisi useampi juttu samalla kertaa, tai samassa jutussa käsiteltäisiin useampaa henkilöä. **"Uudesta sukuhaarasta"** odotetaan myös **elämäkertakuvauksia vanhimmista polvista**, joista on olemassa tietoa, samoin kuvia.

Samoin otetaan kiitoksella vastaan muistelmia muista sukumme henkilöistä sekä "vanhasta" että "uudesta haarasta", elämästä Kaukolassa, karjalaisesta ruokakulttuurista, käsityöperinteestä, lapsuusajan loruista, runoista... Nuoremmat sukuumme kuuluvat, kirjoittakaa vanhemmilta kuulemianne *kertomuksia ja tapauksia metsäkaartilaisista, desanteista ja sodasta, joka oli lähisukulaisianne aivan konkreettisesti lähellä*. Kirjoittakaa talteen, millaista oli elämä pimennysverhojen ja pommitusten varjossa. Haastatelkaa ja kirjoittakaa tai nauhoittakaa talteen näitä arvokkaita tietoja ja kokemuksia!! Vanhaan kaartiin kuuluvat sukuseuralaisemme, jos olette toimineet sodan aikana *maanpuolustustehtävissä tai lottana*, kirjoittakaa tai kirjoituttakaa jollakin henkilöllä oman kertomuksen pohjalta rintamalla olosta, lotta-ajoista, ja vielä hienompaa, jos teillä on tallessa joitain dokumentteja esim. sotilaspassi, työmääräys, valokuvia tai muita muistoja näiltä ajoilta. Joitain on toki jo julkaistukin lehden aikaisemmissa numeroissa. Yhtä arvokkaita ovat kertomukset naisten ja vanhusten toiminnasta *kotirintamalla* sodan aikana. Kertoa voi myös siitä, millaista oli elää sodan jälkeen *kuponkiajalla*, kun kaikesta oli puutetta. **SIIS NUOREMPIENKIN KIRJOITUKSET OVAT TODELLA TOIVOTTUJA!!** Kirjoittakaa myös, jos olette käyneet kotiseutumatkalla vaikkapa kesällä 2006, millaista Karjalassa oli, liitäkää mukaan valokuvia...

Lähetäkää juttunne valokuvineen ja muine dokumentteineen *Kyllikki Valkealahdelle 15.10.2006 mennessä*. Valokuvat ja mahdollinen muu materiaali palautetaan välittömästi lehden painamisen jälkeen uuden lehden mukana. Teksti voi olla käsinkirjoitettuna tai levykkeellä tai sen voi lähettää sähköpostitse liitetiedostona. Osoitetiedot löytyvät lehdestä.

Hallitus

Sukuseuramme viirejä voi tilata hintaan 20 euroa/viiri. Viirit ovat Lipputaito Oy:n valmistamia ja niillä on marmorinen jalusta. Viirejä on jäljellä muutama kappale. Jos haluat **vuoden 1990 sukupuuta**, sen voit tilata Anne-Maarit Pusalta. Viirejä on myynnissä Säkylän kokouksessa.

Myynnissä on myös Karjalan värisävyinen laadukas (Ei veny eikä vanu ja värit säilyvät - Fruit of the Loom) **sukuseurapaita**, jonka hinta on 10 €/kpl. Paidan kuva on lehden 2/2004 takakannessa. Niitä oli myynnissä kesän 2004 sukukokouksessa Ruovedellä, mutta vielä löytyy muutamia kappaleita kaikkia (kokoja M on vähiten) kokoja: 7-8-vuotias, S, M, L, XL, XXL ja XXXL. Tässä on hyvä lahja- tai tuliaisidea. **Viirien ja paitojen tilaukset vastaanottaa ja toimittaa Kyllikki Valkealahti**. Toimitus tapahtuu välittömästi!! *Paidoista kertyneet eurot kerryttävät kirjakassamme! Paidat ovat myös myynnissä Säkylän kokouksessa*

SUKUSEURAN YLEISKOKOUS PIDETÄÄN SÄKYLÄSSÄ MAISEMA-
RAVINTOLA LOMASÄKYLÄN TILOISSA LAUANTAINA 29.7.2006 KLO 12.00-
18.00.

LOMASÄKYLÄSSÄ ON MYÖS MAHDOLLISUUS YÖPYÄ: MÖKEISSÄ;
ASUNTOVAUNUN, -AUTON JA TELTAN KANSSA VOI MYÖS YÖPYÄ.
KOSKA PAIKKAKUNNALLA ON SAMAA AIKAAAN MUITAKIN
TILAISUUKSIA, YÖPYMISPAIKKA KANNATTAA VARATA JO NYT,
TOIVOTAAN LOMASÄKYLÄSTÄ. HOIDA MAJOITUSVARAUS JA
AAMUPALATOIVE ITSE NUMEROSTA 0503243718.

Terveisin järjestelytoimikunta

LOMASÄKYLÄ

Maisemaravintola ja lomakylä

Ravintola ja lomakylä
Fin 27800 SÄKYLÄ
www.lomasakyla.com

Puh. (02) 867 2931
050 324 3718

Fax (02) 865 1219